

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 473/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9Csp/53/2022 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou 30. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uložiť mestskému súdu príkaz konať bez zbytočných prieťahov a súčasne sa domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 4 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa žalobou z 29. júla 2022 proti [REDAKOVANÉ] domáha zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2024 zrušený zákonom č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozn.) vo výške 2 000 eur s prísl. Návrhom z 30. augusta 2022 navrhla zmenu žalobného návrhu, ktorým

upravila výšku primeraného finančného zadostučinenia na 10 612,40 eur. Okresný súd doručil žalobu žalovanej a jej vyjadrenie k nej z 24. marca 2023 sťažovateľke.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta, že jej právna neistota trvá už viac ako dva roky od podania žaloby, pričom mestský súd v právne a skutkovo jednoduchom konaní, o dĺžku ktorého sa ona nijakým spôsobom nepričinila, nenariadil ani jediné pojednávanie, nevykonal žiadny úkon smerujúci k ukončeniu veci, teda k meritórnemu rozhodnutia aspoň v prvom stupni.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 47 ods. 2 charty v dôsledku nečinnosti mestského súdu v napadnutom konaní.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 47 ods. 2 charty, ústavná sťažnosť sa v tejto časti vyznačuje nedostatočnou sťažnostnou argumentáciou, keďže neobsahuje konkrétnejšiu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčiť v prospech záveru o porušení označeného práva namietaným postupom Špecializovaného trestného súdu. Pritom zo vzájomnej väzby medzi ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 v spojení s § 123 zákona o ústavnom súde) vyplýva povinnosť sťažovateľa označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy či iného právneho dokumentu upravujúceho garanciu práv a slobôd, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, I. ÚS 318/2018), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti aj dôkazy. Sťažovateľka porušenie charty odôvodňuje veľmi všeobecne heslovitým (bez akýchkoľvek podrobností) odkazom na prílohy k zákonu č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj k zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na prílohy k Občianskeho zákonníku.

7. Ako sťažovateľka správne uvádza, podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu

sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătorească Horățiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, pozri aj II. ÚS 45/2017).

8. Medzi náležitosti ústavnej sťažnosti patrí aj zrozumiteľné a preskúmateľné uvedenie konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde] a jeho úlohou nie je „triafať“ sa do nešpecifikovaných (resp. nedostatočne špecifikovaných iba ich všeobecným vymedzením) požiadaviek sťažovateľky (II. ÚS 153/2017, I. ÚS 683/2022). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimočným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „dopĺňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 357/2017, I. ÚS 521/2020).

9. Ústavný súd v prípade sťažovateľky nepristúpil k výzve na odstránenie zistených nedostatkov ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený rozsah deficitov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z jej ústavnej sťažnosti, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020). Zároveň prízvukuje, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatkov spočívajúcich v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016).

10. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia čl. 47 charty neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne vyslovuje, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov môže vyplývať aj z toho, že argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 190/2019). V súlade so svojou konštantnou judikatúrou zároveň uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať

ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

12. Aj podľa rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva v civilných a obchodných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

13. V prejednávanej veci napadnuté konanie trvá od 1. augusta 2022 a ku dňu podania ústavnej sťažnosti (30. júla 2024) jeho dĺžka nepresahuje štandardnú dĺžku súdneho konania na jednom stupni sústavy súdov (dva až tri roky). Zároveň spor o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia nie je konaním, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry vyžaduje prednostné vybavenie. Všeobecnému súdu možno vytknúť, že počas dvoch rokov realizoval iba procesné úkony zabezpečujúce kontradiktórnosť konania a prípravu spisu na rozhodnutie. No jeho doterajší postup z hľadiska intenzity prietahov, ako aj celkovú dĺžku konania ústavný súd nepovažuje za ústavne neakceptovateľné.

14. Ústavný súd poukazuje, že aj v iných konaniach, ktorých predmetom bolo posúdenie postupu všeobecných súdov v obdobných (neprednostných) sporoch trvajúcich v čase predbežného prejednávania ústavných sťažností dva roky bez nariadenia pojednávania (II. ÚS 343/2024, I. ÚS 194/2023, I. ÚS 149/2024, II. ÚS 58/2024), dospel k záveru o nedostatočnej intenzite porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

15. Z uvedených dôvodov by ústavný súd ani po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky. Preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

17. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania súdu prvej inštalencie signalizoval vznik prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu